

Zpravodaj projektu PREGNET

PREG
net

Číslo 1
3/2013

**„K tomu, aby
postižený člověk
úspěšně zvládl
návrat do
společenského, příp.
ekonomického
života je
bezpodmínečně
nutné vytvoření
koncepte nového
života.“**

*Rozhovor s úspěšným
klientem pracovní
rehabilitace na str. 6-7*

Úvodní slovo

Přibližně každý desátý občan České republiky (ČR) se potýká se zdravotním postižením, které mu v různé míře komplikuje vstup nebo dlouhodobé udržení se na pracovním trhu. Od roku 2004 je zákonem zakotveno právo těchto občanů požádat Úřad práce ČR (ÚP ČR) o pomoc při překonání této bariéry prostřednictvím tzv. „**pracovní rehabilitace**“.

Pracovní rehabilitace si klade za cíl, na základě vytvořených postupů a s důrazem na individuální přístup ke zdravotně postiženým, zvýšit šance jejich uplatnění na otevřeném trhu práce. V rámci začleňování osoba se zdravotním postižením (OZP) na trh práce se prokázalo jako velmi efektivní, pokud jednotlivé subjekty zajišťující služby účastníkům pracovní rehabilitace úzce spolupracují. Mezi základní pilíře patří především zaměstnavatelé, vzdělávací a poradenské organizace, zdravotnická zařízení a ÚP ČR, jako koordinátor a zadavatel celého procesu.

Účelem projektu PREGNET je navázat na úspěšný projekt Rehabilitace – aktivace – práce (2004 – 2008), který pilotně ověřil funkčnost a přínos těchto vazeb v 6 krajích ČR. V rámci navazujícího projektu PREGNET vznikne regionální síť i ve zbývajících krajích ČR a bude pilotně ověřena její funkčnost.

Účastníkem pracovní rehabilitace mohou být tyto cílové skupiny:

- osoba se zdravotním postižením (uznaná ČSSZ)
- osoba, která je uznána dočasně práce neschopnou, a pracovní rehabilitaci jí doporučil ošetřující lékař
- osoba, která v rámci kontrolní lékařské prohlídky přestala být invalidní a pracovní rehabilitaci jí doporučila okresní správa sociálního zabezpečení
- osoba, která byla orgánem sociálního zabezpečení posouzena, že již není invalidní, a to po dobu 12 měsíců ode dne tohoto posouzení

Evropský sociální fond v ČR
Podporujeme vaši budoucnost
www.esfcr.cz

Vydává:

Vzdělávací společnost EDOST, s. r. o.
jako 2měsíčník v rámci projektu
„Regionální síť spolupráce
v pracovní rehabilitaci (PREGNET)“,
CZ.1.04/2.2.00/11.00008

Adresa redakce:
Cihlářská 4132, Chomutov 430 01
Patrik Růcker - p.rucker@edost.cz
Autor fotografií: Petr Džambasov

www.pracovnirehabilitace.cz

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

„Hodnocení funkčního pracovního potenciálu osob se zdravotním postižením“

Konference se seminářem pro zdravotníky a odbornou veřejnost

Dne 6. 2. 2013 se v konferenčním sále Fakultní nemocnice Brno uskutečnil odborný seminář, který byl určen především zdravotníkům, ale i široké odborné veřejnosti, s cílem předat aktuální informace z oblasti hodnocení funkčního pracovního potenciálu osob se zdravotním postižením (OZP). Účastníci byli z řad lékařů (rehabilitačních, posudkových, pracovních), terapeutů (ergo a fyzio), pracovníků ÚP ČR, neziskových organizací a dalších subjektů, které pomáhají OZP v návratu na pracovní trh. Celkem se semináře zúčastnilo na 150 osob.

☆ ☆ ☆ ☆
PREG
net

Úvodní slovo patřilo pořadateli, který prostřednictvím Mgr. Patrika Růckera seznámil účastníky s obsahem a cílem projektu PREGNET. Slova se poté ujali přednášející z Kliniky rehabilitačního lékařství 1. LF UK Praha a VFN (dále KRL), v čele s přednostkou kliniky paní docentkou Olgou Švestkovou (odborná garantka ergodiagnostiky v rámci veřejné zakázky projektu PREGNET). V dopolední části paní přednostka seznámila účastníky semináře s širšími teoretickými východisky pro využití ergodiagnostiky, jako nástroje hodnocení pracovního potenciálu osob s disabilitou.

Navazující druhá část byla koncipována jako praktický workshop. MUDr. Sládková (rehab. lékařka KRL) ve spolu-práci s Mgr. Svěcenou (vedoucí výuky ergoterapie na KRL) a Mgr. Kozlerovou (sociální pracovníce KRL) podrobně představily jednotlivé metodiky, které lze v rámci ergodiagnostického vyšetření využívat. Současně seznámily účastníky s praktickým postupem v rámci ergodiagnostického vyšetření a objasnily vazbu a způsob spolupráce s ÚP ČR.

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Dne 6. 3. 2013 proběhl obsahově identický seminář v Praze na Albertově, v aule KRL. Pořadatele překvapil i při přípravě pražského semináře obrovský zájem o účast. Z kapacitních důvodů musel být proto již na konci ledna pozastaven příjem dalších přihlášek.

☆ ☆ ☆ ☆
PREG
 net

Počet účastníků se tak zastavil na čísle 120 osob. Pořadatelé i na této akci zajistili pro účastníky vydatné občerstvení a akreditovali účast v rámci Celoživotního vzdělávání zdravotníků kreditními body. V polední pouze se uskutečnila v knihovně kliniky třičtvrtěhodinová tisková konference za účasti 10 novinářů, přednostky KRL Doc. MUDr. Olgy Švestkové, PhD., proděkanky 1. LF Prof. RNDr. Libuše Kolářové, CSc., zástupce ředitelky VFN MUDr. Jana Bříži, CSc., MBA, odborné garantky projektu PREGNET Mgr. Ivetě Vernerové za MPSV ČR.

Seminář proběhl na Klinice rehab. lékařství 1. LF UK a VFN v Praze

Odbornou lékařskou veřejnost reprezentoval i ředitel odboru posudkové služby MPSV ČR MUDr. Rostislav Čevela, PhD. a doc. MUDr. Libuše Čeledová, PhD.

Čestným hostem konference byl prof. MUDr. Jan Pfeiffer CSc., který v těchto dnech oslaví 85. narozeniny. Rádi bychom se připojili s gratulací a popřáli mu do dalších let hodně zdraví a radosti. V příštím čísle zpravodaje připravujeme pro naše čtenáře rozhovor s tímto světově uznávaným odborníkem v oblasti rehabilitace a neurologie.

PODPORUJEME
 VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Mapa krajů, kde probíhá realizace projektu PREGNET

V jednotlivých krajích (viz mapa) jsou již v rámci regionálních sítí zapojena zdravotnická zařízení (ergodiagnostická centra), vytipování zaměstnavatelé a vzdělávací organizace. Aktuálně probíhá rozšiřování této základní sítě o další organizace. V případě zájmu o zapojení do regionální sítě v uvedených krajích nás prosím kontaktujte.

Aktuálně probíhá:

- Dopracování metodik pro jednotný postup pracovníků ÚP ČR a zapojených zdrav. zařízení
- Spolupráce se zaměstnavateli OZP
- Zajištění vybavení pro ergodiagnostická centra

Připravujeme

- Odborné semináře pro pracovníky ÚP ČR na téma seznámení se standardy a postupy pro pracovní rehabilitaci v ČR
 - 19.3. Praha, Brno
 - 21.3. Liberec, Zlín
 - 26.3. Plzeň, Ostrava
 - 28.3. Olomouc, Jihlava
- Vybavení jednotlivých ergodiagnostických pracovišť a proškolení zdravotnického personálu
- Workshopy pro odborníky, zaměstnavatele i širokou veřejnost na téma: pracovní rehabilitace a zaměstnávání OZP (duben 2013)

Představujeme

Příjemce projektu MPSV ČR

Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky je ústředním orgánem státní správy, do jehož gesce patří mimo jiné i služby zaměstnanosti a provádění aktivní a pasivní politiky zaměstnanosti.

MPSV je ústředním orgánem státní správy pro pracovněprávní vztahy, bezpečnost práce, zaměstnanost a rekvalifikaci, kolektivní vyjednávání, mzdy a jiné odměny za práci, důchodové zabezpečení, nemocenské pojištění, nemocenské zabezpečení, sociální péči, péči o pracovní podmínky žen a mladistvých, právní ochranu mateřství, péči o rodinu a děti, péči o občany, kteří potřebují zvláštní pomoc, a pro další otázky mzdové a sociální politiky.

Projekt PREGNET reaguje na potřeby občanů vyžadující zvláštní pomoc - osoby se zdravotním postižením. Cílem projektu je vybudování regionálních sítí subjektů spolupracujících v pracovní rehabilitaci. Současně je cílem projektu vytvořit zázemí pro zavedení a legislativní a organizační ukotvení nového systému posuzování zdravotní způsobilosti OZP, který vychází z Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví Světové zdravotnické organizace (ICF). Tento systém využívá moderních ergodiagnostických testovacích metod hodnocení funkčních činností a pracovního potenciálu OZP a následně pomáhá při komunikaci se zaměstnavatelem a stanovení toho, jaké pracovní činnosti může OZP vykonávat, případně v jaké oblasti je možno se dále profesně vzdělávat a rozvíjet.

Mgr. Ivetu Vernerovou - odbornou garantku projektu

Jako odborná garantka projektu se spolu s dalšími členy Řídícího expertního týmu podílím na řešení věcných problémů spojených s dosažením cílů projektu. Projekt PREGNET je prioritně zaměřen na vytvoření systému regionálních sítí spolupráce v oblasti pracovní rehabilitace a vytvoření podmínek pro jejich rozvoj. Měl by také podpořit aktivní zapojení zaměstnavatelů a organizací pracujících s osobami se zdravotním postižením, jelikož síťování se týká nejen Úřadu práce ČR jako partnera projektu, který zabezpečuje pracovní rehabilitaci, ale především potenciálních partnerských organizací z oblasti léčebné a pracovní rehabilitace, tj. zdravotnických organizací, vzdělávacích a poradenských organizací a organizací specializujících se na práci s osobami se zdravotním postižením v oblasti jejich integrace na trh práce. Od realizátora projektu tedy očekáváme kvalitně odvedenou práci vedoucí k naplnění cílů projektu prostřednictvím jednotlivých klíčových aktivit.

Na základě hodnocení účinnosti pracovní rehabilitace coby nástroje aktivní politiky zaměstnanosti a jeho využívání v posledních třech letech lze konstatovat, že nadále přetrvávají výrazné regionální rozdíly v jeho aplikaci. Projekt by měl tedy ve svém důsledku přispět i ke zvýšení kvality poskytovaných služeb v oblasti pracovní rehabilitace.

Úřad práce ČR by měl po skončení projektu disponovat jednotnou metodikou vedoucí ke standardizaci celého procesu a získat základní síť partnerských organizací, která se v průběhu dalších let může nadále rozrůstat. Naši vizí je postupné odbourávání bariér a stereotypů jak v přístupu zaměstnavatelů k osobám se zdravotním postižením tak snaha o získání náhledu samotných osob se zdravotním postižením na jejich situaci a aktivní zapojení do procesu jejího řešení.

Na závěr bych ráda poznamenala, že pracovní rehabilitace není zajisté samospasným způsobem vedoucím k plné zaměstnanosti osob se zdravotním postižením, ale profesionální aplikace tohoto nástroje může v mnoha směrech významně zvýšit šance na pracovní uplatnění těchto osob na trhu práce. Někdy je dobré si uvědomit, že i cesta je cíl.

PREG
net

evropský
sociální
fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Rozhovor

Pan Josef Kočí je názorným důkazem toho, že pracovní rehabilitace má smysl. V roce 2008 se zúčastnil jako klient pilotního ověření v rámci projektu Rehabilitace – aktivace – práce (RAP).

Navzdory svému poměrně vážnému zdravotnímu omezení pro něj skončila účast v projektu úspěchem. Získal pracovní uplatnění na pozici samostatného odborného referenta v Masarykově nemocnici v Ústí nad Labem, kde pracuje dodnes.

Jak vzpomínáte na svojí účast v projektu RAP?

Původně jsem ani nebyl v základním výběru. Ale hned jak jsem se o projektu dozvěděl, byl jsem požádat svojí zprostředkovatelku na Úřadě práce, že mám o účast v projektu velký zájem. Absolvoval jsem poradenský program s ergodiagnostikou, která probíhala přímo v zařízení mého současného zaměstnavatele. Přístup pana primáře i celého týmu byl pro mě zásadní.

Nejdůležitějším problémem při uplatnění OZP na trhu práce je subjektivní stav tohoto člověka. Ve vztahu k ergodiagnostice se jedná o poměrně ožehavou otázku, protože každé posuzování nebo snaha o objektivizaci nutně naráží na subjektivitu zdr. postižené osoby. K tomu, aby postižený člověk úspěšně zvládl návrat do společenského, příp. ekonomického života je bezpodmínečně nutné vytvoření koncepce nového života. Tato koncepce předpokládá hluboké sebeuvědomění a součástí je také zvládnout vše z hlediska duševního, psychického- tedy psychologického. Člověk se musí především dostat do psychologické fáze hlubokého a upřímného usmíření se svým postižením.

Pokud nedojde do tohoto stavu- nebude následovat zodpovědný aktivizační proces. Dále je podmínkou, aby došlo k razantnímu přehodnocení veškerých priorit z hlediska biologických, sociálních i psychologických potřeb. Životní hodnoty a cíle zůstávají zachovány, mění se však metody,

Jak hodnotíte dnešní situaci zdravotně postižených ve vztahu k pracovnímu uplatnění?

Stav hmotného zabezpečení OZP a systém sociální pomoci a dávek pro OZP, také však hmotné stimulační ekonomické motivace, je podle mého názoru dostatečný a odpovídá současným možnostem ČR. Tento systém hmotné zainteresovanosti zaměstnavatelů i OZP při vstupu do pracovních aktivit je dle mého názoru velmi solidní. Velkým problémem je však určitá přetrvávající předpojatost zaměstnavatelů, kdy občan s handicapem je brán jako někdo, kdo nedokáže zvládnout obvyklé nároky pracovního procesu. Zaměstnavatel by samozřejmě mohl být hrdý na to, že poskytuje formu charity a zaměstnává OZP /Holandsko/, také by však měl využívat těchto OZP, protože řada z nich má vysokou kvalitu vzdělání a pracovních dovedností, jsou silně zmotivováni a budou zřejmě odpovědnější než ostatní, a do třetice nemají velké mzdové nároky a navíc stát subvencuje jak zaměstnavatele, tak zaměstnance OZP. Zaměstnat OZP je tedy věcí hrdosti zaměstnavatele a zároveň věcí výhodného angažování produktivní síly.

Co byste doporučil lidem se zdravotním postižením, kteří si aktuálně hledají pracovní uplatnění?

Já pracuji v nemocnici často s lidmi po úrazu. Svým názorným příkladem jim mimo jiné demonstruji, že člověk

Mgr. Josef Kočí (56)

Studium spol. – politických věd, Právnická fakulta UK

- Voják z povolání (26 let),
- Středoškolský učitel (6 let)
- Od roku 2008 odborný referent – Masarykova nemocnice Ústí n./L.

Laureát ceny Olgy Havlové

může fungovat zcela svobodně i po úrazu (pan Kočí má vážné postižení dolních i horních končetin po cévním onemocnění – pozn. autora). U lidí po úrazu je důležité odmítnutí vzpomínek - asociace fungují spíše záporně. Problémem je, že v průběhu prvotní rekonvalescence působí hned několik negativních faktorů. Jednak se postupně vytvoří zajišťující hmotný systém/ invalidní důchod, dávky a příspěvky pro OZP apod./ Člověk nemusí být nucen nutně hledat práci - snadno podlehne deaktivaci a demotivaci. Dalším problémem je fakt, že s narůstající prodlevou od práce rychle klesají pracovní návyky a dovednosti. Zhruba po 12-ti měsících si OZP již ani nemusí uvědomovat nutnost pracovního zapojení. Současně však problém překonání handicapu - tedy potřeba energie může být tak vysoká, že člověku ani již nezůstává energie použitelná k práci. Současně se projevuje určitá pohodlnost, která působí také záporně. OZP se může i dobrovolně, či nedobrovolně uzavřít - defakto sociálně izolovat a tím mimo jiné i rychle ztrácí sociální návyky - postrádá informace a rezignuje na společenské dění. Rychle také může ztratit odvalu, která je nesmírně důležitým faktorem pro reaktivaci.

☆ ☆ ☆ ☆
PREG
net

**PODROBNÉ
INFORMACE
O PROJEKTU
NALEZNETE
NA WEBOVÉ
ADRESE:**

**WWW.
pracovnirehabilitace.cz**

Na druhé straně tím, že OZP se dostává objektivně do jiných systémů zabezpečení a požadavků ztrácí kontakt s běžnou společenskou realitou. I přesto, že je silně zmotivován a usiluje o práci, objektivně není schopen zhodnotit, zda práci zvládne, postrádá vlastní zkušenost. Velice snadno může dojít k falešnému odhodlání, fabulaci a nízké míře sebekritiky. OZP může být přemotivován, nebo prostě spoléhá, že lehkou práci zvládne (nevidí v práci svobodu - vidí pouze hmotný zisk-mzdu). V praxi, která nemilosrdně konfrontuje OZP se skutečnou realitou, může tento člověk velmi rychle selhat. Z tohoto pohledu vnímám pracovní rehabilitaci jako jeden z neúčinnějších nástrojů, jak těmto negativním aspektům čelit.

Evropský sociální fond v ČR
Podporujeme vaši budoucnost
www.esfcr.cz

**PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST**
www.esfcr.cz